

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE JULI 2020 NO. 7

WAARDEVOL TIEL
voortzetting van:
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestdijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
0655121210

Penningmeester:
Ronald van Lith
Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Beste mensen,
Het leek helemaal goed te gaan komen met de plaatsing van de stadmuurresten nabij de Westluidensepoort. Maar door een budgetprobleem kan helaas alleen het grootste steenenblok geplaatst worden.

Dat heeft vooral met de noodzakelijke conservering van de stenen te maken. Er zijn nog een aantal steenblokken over, die wij ook graag op de plaats willen neerzetten waar de stadmuur ooit gestaan heeft. Zo zou onze oude stad weer een middeleeuws monumetje terug kunnen krijgen, extra aantrekkelijke gemaakt met een bijkomend vlindertuintje. Hoe dit op te lossen? Zelf heeft Waardevol Tiel uit zeer beperkte mogelijkheden een bijdrage gedaan voor de plaatsing van het eerste steenblok, evenals de Oudheidkamer, enkele stichtingen en particulieren. Ook de Gemeente Tiel heeft een duit in het zakje gedaan, maar wordt zelf ook al geplaagd door budgetproblemen. Wie of welk bedrijf, organisatie of stichting zou er een tweede, derde of vierde steenblok willen adopteren voor bijplaatsing?

Of moeten we met de pet rond in de vorm van crowd funding? In ieder geval moeten we voorlopig een goede opslagplaats zien te vinden voor de resterende brokken. Dan kunnen we ondertussen nog eens goed overwegen wat te doen. Want het zou wel bedroevend zijn als die laatste stadsmuurdelen door de stenenvergruizelaar gaan. We gaan er over brainstormen, maar ondertussen zou het fijn zijn als er mensen, op welke manier dan ook, met ons meedenken, mee willen doen, met suggesties of raadgevingen komen, wat dan ook. Want als heel Tiel er de schouders onder zet, dan komen die stenen op hun plaats.

Ton

Notulen vergadering Waardevol Tiel van zaterdag 7 maart 2020.

Aanwezig: Willem Spekking, Ronald van Lith, Ton Schiltmans, Peter Schipper, Cees van Winden en Jan van Doesburg (notulist).

Opening.

Ton opent om 14.00 uur de vergadering en heet ons allen welkom.

Notulen.

De notulen van de vergadering van zaterdag 01 februari 2020 worden goedgekeurd.

Mededelingen en stukken.

Cees heeft geconstateerd dat het geluid van het Joods monument traag reageert.

Hij heeft een verzoek gedaan voor het versnellen van het geluidsmechaniek.

De bruine ANWB-informatiebordjes bij historische panden in de binnenstad worden vervangen door rode exemplaren. Willem deelt mee dat de nieuwe bordjes, tot de verwisseling wordt uitgevoerd, zolang kunnen worden opgeslagen bij de BATO.

Ronald geeft aan dat het spelen op het carillon valt onder immaterieel erfgoed.

Willem gaat na wat dat kan betekenen voor het behouden van de bijwaardier.

Jan merkt op dat Waardevol Tiel aankomende maand mei 45 jaar bestaat. Er wordt besloten de 500 euro die we bijdragen aan het plaatsen van stadsmuurresten nabij Zinder, te relateren aan dit jubileum.

Vaststellen van extra agendapunten.

Er wordt één extra agendapunt toegevoegd nl. ‘ Ontwikkelingen m.b.t. De Zoutkeet aan het Zoutkeetstraatje’.

Afspraken en actiepunten van de vorige vergadering.

Restanten stadsmuur: Voor de kosten van het plaatsen en conserveren van de stadsmuurrestanten is er nog een gat van enkele duizenden euro's in de begroting.

Waardevol Tiel kan via Bert van Setten een subsidieaanvraag indienen bij de stichting Menno van Coehoorn. Een ingezetene van Tiel (particulier) wil wat betekenen voor de plannen met de stadsmuurresten. Wij denken dat een bijdrage voor het aanbrengen van de contouren van de Westluidensepoort in het straatwerk gepast zou zijn. Het zou mooi zijn als de contouren kunnen aansluiten op het tracé van de voormalige stadsmuur. Een originele tekening ligt waarschijnlijk bij het RAR. Willem zoekt dit uit. Volgens Ronald is een deel van de oude stadsmuur nog zichtbaar in de tuin van bakker v. Ooyen.

Kleine Willemswaard: Er zijn plannen om een beheersvorm op te zetten.

Erfgoed Symposium: We kunnen terugzien op een geslaagd symposium. De voorzitter van de Oudheidkamer heeft zijn dank uitgesproken aan de mensen van Waardevol Tiel. De keuze van de sprekers bleek goed. Arnoud wist met zijn verhaal een actueel beeld te schetsen van de (on)mogelijkheden in het Tielse erfgoed en de dagvoorzitter was uitstekend. De werkgroep is uitgenodigd door het bestuur van de Oudheidkamer om komende woensdag 11 maart de evaluatie van het symposium te bespreken.

Kraan Oliemolenwal: Cees wil er een project van maken en gaat een verhaal opstellen van drie type kranen die ooit in de Hanzesteden in gebruik waren.

Kennismaking stadsbouwmeester: Peter heeft de stadsbouwmeester gesproken op het symposium, maar tot een afspraak is het niet gekomen. Die afspraak gaat Peter alsnog maken. Samen met Ton wil Peter een onderhoud met de stadsbouwmeester. Ook

gaan op 10 maart a.s. Caro Achterberg, Ton en Peter overleggen met mevrouw Delmee van de Gemeente Tiel over het monumentenbeleid van de Oliemolensteeg. **Dijkverzwaring, Kiosk, Facebook en Status monumentenlijst:** Deze actiepunten worden doorgeschoven naar de volgende vergadering i.v.m. de afwezigheid van Arnoud en Nancy.

Legeskosten: Arnoud heeft een aanmaning naar de gemeente Tiel gestuurd. **Standpunt Gelderse Natuur- en Milieu Federatie over teeltondersteuning met zonnepanelen:** Ton heeft desgevraagd een mail gekregen van de GNMF waarin haar standpunt over de teeltondersteuning met zonnepanelen uiteen wordt gezet. De federatie is in principe voorstander van deze methode, maar heeft geen richtlijnen over de toepasbaarheid in relatie tot landschapsbehoud. Ton stelt voor dan eventueel richtlijnen op te stellen i.s.w. met andere milieugroeperingen. Daarvoor zal hij in de eerste plaats contact opnemen met Katrijn Haubrich en mogelijk met de Milieuwerkgroep Buren.

Bordje Oorlogsgraven: Peter hoopt a.s. woensdag 11 maart een bordje toegestuurd te krijgen.

Brief kleinschalige zonnevelden: Er is een brief aan het gemeentebestuur en de raad gestuurd waarin onze standpunten staan weergegeven over een viertal door het gemeentebestuur als pilot projecten benoemde kleinschalige zonnevelden.

Wederzijdse weblink plaatsen met Wamelse Historie: Chris Koolma heeft de link op de website van Waardevol Tiel al geplaatst. Andersom is dat nog niet gebeurd.

Ontwikkelingen met De Zoutkeet aan het Zoutkeetstraatje.

Historische oude panden worden bedreigd, zo ook De Zoutkeet. In dit pand was in de 18 de eeuw een klosbaan gevestigd, een spel dat enkele eeuwen razend populair was. Het werd gespeeld met een soort houten lepel aan een lange steel, waarmee een houten schijf, de klos, door een ring in een putje moest worden geslagen. Na 1780 raakte de Tielse bevolking echter verdeeld in patriotten en prinsgezinden, die blijkbaar niet meer zonder heftige twist gezamenlijk de klosbaan konden bezoeken, waarop deze werd gesloten. Wat er direct daarna met het pand gebeurde is niet duidelijk, maar omstreeks 1827 kwam het in gebruik als zoutziederij en werd het bekend als De Zoutkeet. Daarmee gaf de zoutziederij ook een naam aan het straatje waaraan het pand gelegen is: Het Zoutkeetstraatje. Helaas heeft De Zoutkeet schade opgelopen tengevolge van het heiwerk aan de kademuur aan de haven. Er zijn nu plannen om het pand te slopen. Peter laat ontwerpen zien van appartementen en een kantoorgebouw die men op deze plek wil bouwen. Jaren geleden is al eens voorgesteld om De Zoutkeet op de monumentenlijst te plaatsen, wat helaas niet is gelukt. De sloop van De Zoutkeet is waarschijnlijk niet meer tegen te houden of er zou iemand in de politiek wakker moeten worden gemaakt. We overwegen een brief aan de Gemeenteraad en het College te sturen waarin wij vragen waarom de vernieuwde monumentenlijst nog steeds niet is vastgesteld. Over de plannen met De Zoutkeet en tevens met het pand Voorstad - Oliemolenwal 31-33, waarover soortgelijke plannen zijn ingediend, zullen Peter en Ton in contact treden met de monumentdeskundige van de Gemeente Tiel, mevrouw Veronie Delmee.

Rondvraag.

Ronald toont een flyer over de viering van 5 mei 2020 in Tiel. Men gaat o.a. de terugkomst van de geëvacueerde Tielenaren naspelen.

Sluiting.

Ton sluit om 16.15 uur de vergadering.

Actiepunten.

Status van immaterieel erfgoed : Willem.

Restanten stadsmuur : Peter en Willem.

Kleine Willemswaard: Cees en Arnoud.

Erfgoed Symposium: Peter, Jan, Cees en Ronald.

Kraan Oliemolenwal: Cees.

Kennismaking stadsbouwmeester: Peter en Ton.

Dijkverzwaring: Arnoud.

Kiosk: Arnoud.

Faceboek: Nancy.

Legesvergoeding gemeente: Arnoud.

Status monumentenlijst: Arnoud en Peter.

Kaderstelling teeltondersteuning met zonnepanelen: Ton

Bordje Oorlogsgraven: Peter.

Zoutkeet: Peter en Ton.

Panden Voorstad – Oliemolenwal 31-33: Peter en Ton.

Joodsmonument: Cees.

Brief kleinschalige zonnevelden: Arnoud.

Vergaderingen 2020.

Aanvang 14.00 uur.

Plaats: Kerkstraat 32.

zaterdag 4 juli.

zaterdag 5 september.

zaterdag 3 oktober.

zaterdag 7 november.

zaterdag 12 december.

Agenda voor de vergadering van 4 juli.

Opening.

Notulen van zaterdag 7 maart 2020.

Mededelingen en stukken.

Vaststellen extra agendapunten.

Afspraken en actiepunten van de vorige vergadering.

Ambtmanstraat 2.

Wat verder ter tafel komt.

Rondvraag.

Sluiting.